

Vestir la ròssega és revivre la devoció històrica d'un poble

Alfred Bernabeu, cronista oficial de la ciutat d'Ontinyent

No pretenc escriure un estudi històric d'una indumentària tan singular i pròpia de la Setmana Santa d'Ontinyent; l'estimat company Sergi Gómez ja se n'ha ocupat de manera exhaustiva en els seus escrits. En esta ocasió voldria aportar les experiències d'un confrare que va vestir per primera vegada esta vestimenta. Per a mi va representar una gran satisfacció quan l'aleshores secretari de la confraria "Azotes a Jesús en la columna" em va convidar a participar en la processó del Sant Soterrament. Em va facilitar una ròssega i altres complements que completen la tradicional indumentària. Era plenament conscient que la ròssega és un element identitat de la Setmana Santa d'Ontinyent.

S'acostava Divendres Sant del 2019, però a causa de l'inclement oratge hagué de suspendre's la processó general: vaig tornar la ròssega esperant que l'any següent poguera

participar amb els confreres del popularment conegut "Pas dels llauradors". Sabem que va ser impossible processionar en 2020 i 2021; la maleïda pandèmia ho va impedir. Però sempre ix el sol quan passa la tronada. Novament Santiago Martínez Sanchis, actual president de la confraria em va proporcionar una ròssega. Va aplegar el dia senyalat, divendres 15 d'abril de 2022, la il·lusió es convertia en realitat després de tres anys d'espera.

A les sis de la vesprada la humil i antiga església de les monges carmelites semblava un formiguer en plena activitat. Les distintes confraries, que havien d'iniciar des d'aquell temple la processó, preparaven els últims detalls i arreglaven les imatges. Els confreres veterans ajudaven als nous a vestir-se. Acompanyats del president de la confraria, Gonzalo Ferri Pastor, Emilio Piera i pel confrare Javier Reig Garcia, president de la

Puríssima, tancàvem el seguici. Darrere nostre els portadors de la imatge -encara protegits amb mascareta sanitària- conduïen la imatge de la confraria. El pas era esperat pels devots perquè les dos fileres de confreres, amb la ròssea color negre brillant, atresoren una bellesa elegant, digna de temps antics.

Per cert, l'itinerari de la processó general de Divendres Sant de 2022 va observar un canvi important respecte al recorregut tradicional: s'acurtava el trajecte restringint-la als carrers de la jurisdicció de Santa Maria descartant Sant Domingo, Dos de Maig i bona part del carrer Major. Al meu parer es deuria recuperar la plaça -antigament denominada cardenal Benlloch, fill adoptiu de la ciutat- perquè en aquell lloc s'agrupaven molts fidels per contemplar la processó i és un espai simbòlic en el qual conflüïxen les parròquies de Sant Josep, Sant Carles i Santa Maria, just on estava emplaçat l'antic convent dels pares dominics.

Mentre ens encaminàvem a la plaça Major, escenari de tants actes públics en el transcurs dels segles, recordava una escena similar ocorreguda el 22 de novembre de 1700 amb motiu del dol públic per la defunció del monarca Carles II d'Àustria. La corporació municipal d'aquell temps (el justícia, jurats, consellers, mostassaf, racional, síndic i altres cavallers), al so del campana del *Zimbolet*,

partia de l'ajuntament i es dirigiren a Santa Maria "vestits de dol, és a saber: capes llargues en grans rosegues, faldes, ropilles, manegues y sarahuells tot de vaieta en los rolls negres també de vaieta [...] y de allí per lo carrer de la Madalena y per lo Regall al portal de Sent Roch". Com podreu comprovareu, vestien una indumentària molt semblant a la confraria d'Assots a la Columna.

La confraria juntament amb les de l' Ecce Homo, la Soletat és una de les més antigues. En el programa que teniu a les mans s'indica que la data probable de la seua fundació és de 1786, tot i que no s'aporten documents que ho acrediten... Però sí que els puc assegurar que el 13 de juliol de 1790 es va presentar un memorial "de diferentes labradores de esta villa en que dicen se les dé lugar y puesto en la proseción del Viernes santo con nombramiento de sus cargos mediante a que estos oficios se los han apoderado algunas Familias como si fuese por juro de heredad lo que es contrario al (h)onor de los suplicantes porque no son de inferiores circunstancias con lo demás que contiene". El document és ben significatiu perquè demostra, com a mínim, la presència del Pas dels Llauradors en la Setmana Santa de 1790.

Poder participar, vestit amb la ròssea, és tot un honor, un fragment de la història que ha perviscut al llarg del temps. Ho afirmaven en la revista-programa de l'any passat. En la revista parroquial "La Paz Cristiana" trobem testimonis que asseguren en la Setmana Santa de 1924 les confraries de l'Oració en l'Hort i l'Ecce Homo vestien respectivament ròssegues de color blau i roig porpra com la capa de la figura de Jesús que processionen. Haver-la mantingut és un motiu d'orgull!

